

СПРАВУ СКИТАЛЬЦІВ ПОПИРАЮТЬ ОБИДВІ ГОЛОВНІ ПАРТІЇ

З промов визначних кандидатів Демократичної Партії на уряди губернаторів чи сенаторів, як от Герберта Лімена на сенатора, виходить ясно, що вони є за дальшу міжнародну охорону скитальців і за допущення їх у більшому числі до Злучених Держав. Те саме є і з кандидатами Республіканської Партії. Промовляючи дня 31. жовтня в готелі Волдорф-Асторія в Нью Йорку, республіканський кандидат на сенатора, Ірвінг М. Айвес, домагався негайної акції на допомогу європейським воєнним біженцям. Часто перериваний оплесками, І. М. Айвес заявив, що Злучені Держави Америки та інші країни повинні розпочати негайну акцію на допомогу скитальцям. Як іде про Злучені Держави, то вони — по думці Айвеса — мають безпосередні засоби і можливість конструктивної і позитивної акції під цим оглядом. Під час війни імміграція до Америки була здержана і Айвес пропонує, щоби цілу невикористану квоту призначити тепер для скитальців, без різниці віри і державної приналежності. Він рівночасно пропонував, щоби відповідністей власті перевірили та змодернізували існуючий імміграційний закон. Подібної акції Айвес домагався не тільки в стейті Нью Йорк, але й в усіх інших. „Для цієї країни не є новістю підносити голос протесту проти несправедливості в світі” — заявив Ірвінг Айвес.

ВТРАТИЛИ „СХІДНІ КРЕСИ” ТИМЧАСОВО.

Адам Твардовскі, що є міністром заграничних справ т. зв. лондонського польського уряду, заявив кореспондентові польської газети в Лондоні („Дзєннік Польскі”), що „Польща не відступила Советському Союзові своїх східних земель”. Казав, що Совети забрали ці землі за згодою Великої Британії та Злучених Держав „проти волі народу та не зважаючи на протести польського уряду”. Далі казав, що „польський уряд” не вважає німецьких земель на заході, що їх дістала Польща, „за компезату за землі, що їх тимчасово втратила на сході”.

На те, щоб чесно й розумно заявити, що ці східні землі українські та мають належати до України, твердобі польські політики, очевидно, не годні здобутись.

ВЕРНУВСЯ С. ШУМЕЙКО, ГОЛОВА У. К. К.

Повернувшись американським військовим літаком з Парижа до Нью Йорку Степан Шумейко, президент Українського Конгресового Комітету. В Парижі зложив п. Шумейко Міровій Конференції меморіал про Україну від імені Українського Конгресового Комітету, як теж разом з о. П. Жаном меморіал від імені Комітету Українців Канади. Звіт про свою місію здасть п. Шумейко на ширших нарадах У. К. Комітету, які будуть скликані в найближчому часі.

ЛИТОВЦІ В ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА.

Дня 29. жовтня б. р. президент Труман прийняв у Білому Домі делегацію Литовсько-Американської Ради. Делегацію згідно з опублікованим комунікатом представив президентові Леонард Сімутіс, президент Ради та редактор литовського щоденника „Дравгас”, що виходить в Шікаго. В делегації взяли участь редактори різних литовських часописів та представники з Шікаго, Бостону, Нью Йорку і т. д. Коротке меморандум відчитав президентові д-р Піюс Грігайтіс, редактор з Шікаго. Обговорено справу скитальців і диспласованих осіб в Німеччині. Президент, покликаючись на свою промову в Асамблеї Об'єднаних Держав, заявив, що йому скитальча справа глибоко на серці та що він віднесе її до конгресу в справі допущення відповідного числа скитальців до Америки. Президент ще запевнив делегацію, що Адміністрація не змінила свого становища відносно балтійських держав, себто Литви, Латвії та Естонії, не змінює і не змінить. Як відомо вашингтонський уряд далі визнає ці держави незалежними, як і до війни. Авдієнція тривала 15 минут. При кінці президент відфотографувався разом з делегацією і дав згоду на те, щоб проголосити, що він обговорював з нею справу скитальців і диспласованих осіб, як теж вислухав апелю делегації в справі балтійських держав та віднісся з симпатією як до одної, так і другої справи.

Члени делегації є активні на місцях як члени Демократичної Партії. Був теж один представник литовців-республіканців.

ПОРЯДОК НАРАД О. Д.; МАНУІЛЬСЬКОМУ ПЕРЕДВИДЖУЄТЬСЯ ВІЙНА

Загальне Зібрання О. Д. на сесії дня 31-го жовтня прийняло порядок нарад для своїх комітетів. На порядку нарад є 57 справ, між ними: прийняття нових членів; приєднання союзницьких військ в невоєнних країнах; проект декларації про обов'язки держав; проект декларації про основні права людини та свободу; роззброєння; Еспанія; нова Міжнародна Організація для Скитальців (IPO); організація міжнародної пресової конференції; рівні політичні права для жінок; емблема О. Д.; бюджет і т. д. Кінцевим бесідником на Загальному Зібранні перед ухваленням порядку нарад був представник Советської України Дмитро Мануїльський. Він насамперед обговорював пропозиції Молотова про обмеження зброєнь і вкінці виступив проти знесення, чи обмеження права вета. В одному і другому випадку Мануїльський бачить загрозу третій світовій війні, світову змову проти мирних намагань Советського Союзу, а свободу преси і слова, по думці Мануїльського, інтерпретується як „свободу тих, що підбехтують до війни”.

„НЕ ПОРОЗУМІННЯ” МІЖ ПРЕДСТАВНИКАМИ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ І УКРАЇНИ.

На сесії О. Д. дня 31-го жовтня представник Советської України Д. Мануїльський заступав думку, щоби справу Еспанії піддати під дискусію Головної Асамблеї. Представник Советського Союзу Вишинський обговорював, натомість, думку, що справу Еспанії вже стільки обговорювалося, що її сміло можна звернути відразу до відповідного комітету. Свої міркування Вишинський закінчив зверненням до Мануїльського, щоб він не обстоював своєї пропозиції Мануїльський хвилину, „подумав” і заявив, що коли Америка, Англія і Советський Союз вже під цим оглядом погодилися, то він до них прилучується. „Мерсі біен” — „подякував” Мануїльському Вишинський, бо обидва говорили по французьки.

З УХВАЛ СОБОРУ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ.

У Філадельфії відбувся в дні 25-27 жовтня Святий Собор Української Православної Церкви в Злучених Державах, якої головою є архієп. Іоан Теодорович. Вчасі Собору ухвалено ряд різних резолюцій. В одній з них сказано, що шлях, по якому ступає московський патріарх в Україні іде через руїну Української Автокефальної Православної Церкви та по трупах 34 єпископів та соток священників. В іншій резолюції сказано, що Американсько-Українська Православна Церква, що є проти усякого гнету, закладає протест проти переслідування Советами Української Греко-Католицької Церкви. В резолюціях поперто ще мирну політику вашингтонського уряду з проханням взяти в оборону і опіку скитальців, зокрема українських, та дати їм нагоду, виїжджати до Америки.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Вибори в американській демократії

Наближається один з таких днів, що відграють у нашій країні велику роллю. Це день виборів. За кілька днів будемо вибирати одну третину представників до Сенату в Вашингтоні й усіх представників до Палати Репрезентантів. Як пригадати собі, що по першій світовій війні Сенат відкинув більшістю голосів приналежність Злучених Держав до Ліги Націй, та заставитись над тими далекосяглими наслідками цього кроку для нашого краю і цілого світа, то зрозуміємо, як важними є і нині наші голоси, якими вибираємо представників до Конгресу в Вашингтоні. Дуже важним є теж вибір губернаторів у стейтах, чи теж многих інших урядовців, у яких руки передаємо владу, що має бути виконувана для добра загалу і стеретти, щоб вдержувались надалі наші громадянські свободи і наш американський спосіб життя.

Наш часопис не займає у внутрішнім американським житті якогось чисто партійного, офіційного становища. Ми знаємо, що читачі „Свободи” та члени У. Н. Союзу належать до різних краєвих партій. Це є їхнє право, їхній привилей. Та безогляду на це, до якої партії хто з нас не належав би, є певні вимоги, які треба ставити до усіх кандидатів. Наприклад, ці засади, які вилив президент Труман від імені американського народу при отворенні нарад Загальних Зборів Асамблеї Об'єднаних Держав, є такими, що відповідають по-чуттям загалу. Їх визнають обидві головні партії — Демократична і Республіканська. Охорона робітничих інтересів накладе на нас слідувати за суспільною програмою кандидатів. Отже не треба нам вибирати заскоружлого консерватиста, ні теж такого, що вдає ліберала, оборонця робітника, а є прикритим комуністом, що помагає таким способом комуністам легше зводити робіт-

ничий рух на бездоріжжя. Кандидатів треба судити не по словах і промовах, які виголошують, а тільки по ділах, по тім, де вони досі були і що й як робили. Вибирати треба людей характерних, що мають відвагу виступити проти зла в нашому краю, як і деінде, включно з Советами.

Є ще одна річ, на яку треба нам усім пам'ятати. Цьогорічним виборам будуть приглядатись представники 50 держав, що прибули до Нью Йорку на наради Асамблеї Об'єднаних Держав. Це буде для них усіх, зокрема для представників тоталітарних режимів, добра нагода пізнати Америку ще й з цього боку. Американські вибори давали часто притоку Європі витягати з них такі заключення про Америку, які ніяк не відповідали правді. Правда, наші вибори не будуть такі „славні” як у Советах. У нас кандидати не будуть входити такими переможцями, як це буває, наприклад, в царстві Кремля. У нас не буде НКВД, щоб заганяло людей до виборчої урни і там приглядалося, як хто голосує. Тому у нас не буде кандидатів, що будуть вибрані більшістю голосів, що виносить 99% чи 95%. Але зате у нас будуть люди дійсно вибирати! Затє у нас вибори будуть дійсно тайні! Затє у нас нікого по виборах не будуть закликати до якоїсь політичної поліції й допитувати, чому не голосував, чи на кого голосував і евентуально карати і висилати в чужі краї. У нас, назагал, перепавший при виборах буде в серці переконаний, що й його противник, що вийшов з виборів переможно, виконає свій обов'язок і послужить добре країні і суспільству. Тому і він, переможений, поспішить по виборах перший стиснути руку своєму противникові й побажати йому щастя у новій праці, на новому становищі. Такий є американський звичай, такою є Америка. Тому вона і такою сильною стала

тєю критись мов миші по норах, надіваючи різні краски і змовчувати про Рідний Нарід, що смертельно загрожений в своєму існуванні. Надівши „маску” мріяти й плакати... і відказуватись від труднощів та жертв — це те саме, що одобрювати жакливе винищення українського народу, продовжувати муки й страждання рідних батьків, братів, сестер. Ми мусимо в певнім зрозумінні, з ясною метою, з думкою, що належимо до народу найбільш вільнодумного й прогресивного в національно-демократичному розвитку людства, сповняти свої національні обов'язки на чужині; потреба часу вимагає від нас:

„Стояти на еторожі глибокої моралі української нації серед емігрантів і чужинців.

— Зазнайомлювати всіх з прогресивною програмою й гаслами українського народу в будівництві вільного життя всіх народів.

— Голосити всім про героїську, безкомпромісову боротьбу українського народу з нацистами і про дальші його доцільні змагання.

— Навчати й настрювати чужинців під кутом інтересів українського народу й переконувати всіх про конечність Вільної Української Держави.

— Виробити добру, чесну опінію українця-скитальця на чужині, берегти славу українського народу серед чужинців.

— Пам'ятати про кожне діло й чин, що ним можемо принести поміч як українському народові, так і народам, які споріднюються з нами в спільній боротьбі.

— Не марнувати часу, вдосконалювати себе знанням й підготовляти кадри фахівців, які будуть нам потрібні.

— Бути готовими на тяжке життя; на труднощі й удари, що їх зазнаємо на шляху скитальців, йдучи до повного осягнення цілі.

Зреалізувавши нашу ціль в серці і трудах, будьмо певні, що як ми видержали безкомпромісово німецьку окупацію і прославились в збройних чинах, так ми видержимо до останку цей найтяжчий, але останній етап Визвольної Боротьби.

ЗРОЗУМІВ...

Редактор П. П. Йолес з газети „Нови Сьвят” пише, що Олександр Корнійчук, промовляючи на „словянським”, себто комуністичним зібранні в Медисон Сквер Гарден в Нью Йорку, заявив, що всі польсько-українські спори зістали мирно полагождені. До

цього додав ще, що в Україні є так, що хто там „виступає проти Польщі, того за це тяжко карається”. Ред. Йолес додає до цього іронічно таке: „Тепер уже розуміємо, за що загнали Совети 4,000,000 українців до тюрем та на Сибір”.

МИРОН ЛИТВИН І СИН.

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна

801 Springfield Avenue,

IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребамі по ціні так
нижчій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дещо

з вашого забезпечення.

Ми уладжуємо пре-
красний ЦІЛИЙ **\$150.00**
ПОХОРОН за

У випадку смутку в родині клієнт:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий зарядчик

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-6762

ELIZABETH, N. J.

225 WEST JERSEY STREET

Phone: EL 2-3611

Завдання українців скитальців

На цю тему пише Ігор Вировий в аргентинській газеті „Перелом”:

Ми кинули Рідну Землю не тому, що це було нашим бажанням чи цілю. Ми проти своєї волі опинилися на вигнанні. З безмежної любови до вільного життя відмовляємось від повороту на Рідні Землі, де жеде нас насилля і знущання. Однак це не означає, що ми відрікаємось Рідної Землі, народу, рідні й усіх наших

найближчих.

Не означає це, що доля їхня є нам чужа та байдужа, але навпаки, тільки в зміні існуючого стану на Рідних Землях бачимо наш одинокий вихід й одиноку можливість повороту до Краю. Щоб це осягнути, час і нам врешті окреслити своє вихідні становище в повних напрямних вказівках, зреалізувати нашу ціль в нашій праці і житті на час скитальщини.

Було б найбільшою нікчемніс-

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL DIRECTOR

& EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смутку в родині

клієнт як в день так і в ночі:

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street

JERSEY CITY, 2, N. J.

Tel. Mergan 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

(cor. E. 155 St.)

707 Prospect Avenue,

BRONX, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-5577